

**PAŃSTWOWA
KOMISJA WYBORCZA**

ZPOW.6146.38.2024

ZPOW.6146.39.2024

**UCHWAŁA Nr 150/2024
PAŃSTWOWEJ KOMISJI WYBORCZEJ**

z dnia 13 marca 2024 r.

w sprawie skargi na postanowienie Komisarza Wyborczego w Katowicach I

Państwowa Komisja Wyborcza, na podstawie art. 432 § 2 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. – Kodeks wyborczy (Dz. U. z 2023 r. poz. 2408), po rozpatrzeniu skarg wniesionej przez osobę upoważnioną przez pełnomocnika wyborczego Komitetu Wyborczego Wyborców Tomasza Nygi na postanowienia nr 431/2024 i nr 432/2024 Komisarza Wyborczego w Katowicach I z dnia 11 marca 2024 r. dotyczące odwołań od uchwał Miejskiej Komisji Wyborczej w Bieruniu z dnia 5 marca 2024 r.

postanawia

oddalić skargi.

Uzasadnienie

W dniu 13 marca 2024 r. wpłynęła do Państwowej Komisji Wyborczej skargi wniesione przez osobę upoważnioną przez pełnomocnika wyborczego Komitetu Wyborczego Wyborców Tomasza Nygi, zwanego dalej „Komitetem”, na postanowienia nr 431/2024 i nr 432/2024 Komisarza Wyborczego w Katowicach I z dnia 11 marca 2024 r. dotyczące odwołań od uchwał Miejskiej Komisji Wyborczej w Bieruniu z dnia 5 marca 2024 r., zwane dalej „postanowieniami nr 431/2024 i nr 432/2024”. Skargi wpłynęły w ustawowym terminie.

Skarżący:

- 1) zarzucił naruszenie art. 429 Kodeksu wyborczego w związku z art. 427 § 1 i 3 Kodeksu wyborczego *polegające na przyjęciu, że Miejska Komisja Wyborcza*

w Bieruniu nie była zobowiązana do zbadania przed przyjęciem zgłoszenia listy kandydatów, czy wykazy poparcia przedłożone wraz ze zgłoszeniem listy kandydatów zawierające pełne dane, o których mowa w art. 427 § 3, podczas Komisja winna była przyjmując zgłoszenie niezwłocznie zbadać, czy zgłoszenie jest zgodne z przepisami kodeksu, a zatem także przepisem art. 427 § 3 Kodeksu wyborczego, tj. zbadać, zgodnie z treścią uchwały nr 58/2024 PKW z dnia 12 lutego 2024 r., czy zgłoszenie zawiera pełne dane;

- 2) podnosi, że brak wymaganego pełnego adresu zamieszkania winien zostać wskazany już na etapie badania zgłoszenia, gdyż jest on widoczny, podobnie jak np. brak wpisanego numeru PESEL. W takiej sytuacji przepis jasno przewiduje dla Komisji obowiązek odmowy przyjęcia zgłoszenia (nie zaś odmowy rejestracji listy kandydatów). Sprawdzenie wykazu poparcia listy kandydatów dotyczy merytorycznej weryfikacji udzielonego poparcia, zaś formalne badanie tego elementu zgłoszenia winno nastąpić niezwłocznie i nastąpiło w dniu 1 marca 2024 r.;
- 3) podnosi, że nie ma żadnej wątpliwości, że w dniu 1 marca 2024 r. Komisja wydała osobie zgłaszającej listy kandydatów potwierdzenie zgłoszenia listy kandydatów, a zatem że dokonała badania zgłoszenia pod względem zgodności z przepisami kodeksu i nie stwierdziła wad zgłoszenia, w tym w zakresie naruszenia art. 427 § 3 Kodeksu wyborczego;
- 4) podnosi, że wyborca obowiązany jest złożyć własnoręcznie podpis, zaś pozostałe dane (imię, nazwisko, adres zamieszkania, numer PESEL, data udzielenia poparcia) nie muszą być wpisane własnoręcznie przez wyborcę, więc mogą być wpisane przez inną osobę, np. pełnomocnika wyborczego pod dyktando wyborcy, lub na podstawie okazanego dowodu tożsamości, to gdyby pełnomocnik wyborczy lub osoba zgłaszająca listę została zawiadomiona o dacie i godzinie sprawdzania wykazu poparcia, to w przypadku ustalenia niepełnego adresu, mogłaby ona uzupełnić brakujący element (...).
- 5) wnosi o uchylenie lub zmianę zarówno zaskarżonych postanowień, jak i poprzedzających je uchwał Miejskiej Komisji Wyborczej w Bieruniu z dnia 5 marca 2024 r.

Państwowa Komisja Wyborcza zważyła, co następuje.

Zarzuty wskazane w skargach są w całości bezzasadne. Państwowa Komisja Wyborcza nie ma podstaw do kwestionowania postanowień nr 431/2024 i 432/2024 Komisarza Wyborczego w Katowicach I.

Państwowa Komisja Wyborcza odnosząc się do zarzutu wydania w dniu 1 marca 2024 r. osobie zgłaszającej listy kandydatów potwierdzeń zgłoszenia list kandydatów wskazuje, że dokument ten jest jedynie potwierdzeniem wpływu zgłoszenia listy kandydatów do terytorialnej komisji wyborczej w określonym terminie, jednakże w żaden sposób nie przesądza ani nie potwierdza prawidłowości złożonych dokumentów.

Państwowa Komisja Wyborcza odnosząc się do zarzutu dotyczącego sprawdzania wykazu podpisów oraz kwestionowania przez Miejską Komisję Wyborczą i Komisarza Wyborczego w Katowicach I nieprawidłowego, niepełnego adresu zamieszkania stwierdza, że od wielu lat przyjmuje, że obowiązek wskazania prawidłowo wszystkich danych w wykazie wynika wprost z art. 427 § 3 Kodeksu wyborczego. Zgodnie z tym przepisem wyborca udzielający poparcia liście składa podpis obok **czytelnie wpisanego** jego nazwiska i imienia, **adresu zamieszkania**, numeru ewidencyjnego PESEL oraz daty udzielenia poparcia. Zatem to nie miejska komisja wyborcza, komisarz wyborczy ani Państwowa Komisja Wyborcza, lecz ustawodawca wprost przesądził o konieczności czytelnego wskazania wszystkich wymienionych wyżej danych (poza własnoręcznym podpisem) w wykazie osób udzielających poparcia m. in. dla zgłoszenia listy kandydatów na radnych. Ponadto zasady dotyczące prawidłowego podania wszystkich danych w wykazie podpisów obywateli udzielających poparcia dla zgłoszenia listy kandydatów (kandydata) są od wielu lat takie same we wszystkich wyborach. Ścisłe spełnienie ustawowych warunków przez udzielającego poparcia jest niezbędne, gdyż niedotrzymanie chociażby jednego z nich powoduje, że ustawowy wymóg nie jest spełniony.

Państwowa Komisja Wyborcza zaznacza, że prawidłowe wskazanie m.in. adresu zamieszkania ma na celu nie tylko umożliwienie sprawdzenia posiadania prawa wybierania przez daną osobę, lecz także, co jest równie istotne, uwiarygodnienie, że podpis złożyła faktycznie osoba wskazana w wykazie, gdyż osoby składające podpisy znają swój adres zamieszkania.

Przyjęcie takiej interpretacji jest zgodne z dotychczasową, wieloletnią praktyką weryfikacji podpisów przez organy wyborcze, a także wytycznymi Państwowej Komisji Wyborczej. Z uwagi na powyższe, kryterium podania wszystkich danych określonych w ustawie stosowane jest w trakcie sprawdzania przez organy wyborcze wszystkich wykazów, w tym także dotyczących poparcia dla inicjatywy przeprowadzenia referendum.

Tego rodzaju informacje udostępnione zostały także po zarządzeniu wyborów do rad gmin, rad powiatów, sejmików województw i rad dzielnic m.st. Warszawy oraz w wyborach wójtów, burmistrzów i prezydentów miast. Informacje te są kierowane przede wszystkim

do pełnomocników wyborczych oraz osób przez nich upoważnionych w celu ułatwienia im dokonania zgłoszenia.

W pkt 6 informacji z dnia 29 stycznia 2024 r. o zasadach i sposobie zgłaszania list kandydatów na radnych w wyborach do rad gmin (rad miejskich, rad miast) w gminach liczących do 20 000 mieszkańców zarządzonych na dzień 7 kwietnia 2024 r. wskazano, że: *Zgłoszenie listy kandydatów w każdym okręgu wyborczym powinno być poparte podpisami co najmniej 25 wyborców stale zamieszkałych w danej gminie tj. ujętych w Centralnym Rejestrze Wyborców w stałym obwodzie głosowania na obszarze danej gminy. Prawidłowo sporządzony wykaz podpisów wyborców udzielających poparcia liście kandydatów zawiera na każdej stronie: — nazwę komitetu wyborczego zgłaszającego listę (nie skrót nazwy komitetu), numer okręgu wyborczego, w którym lista jest zgłaszana; — adnotację: „Udzielam poparcia liście kandydatów zgłaszanej przez (nazwa komitetu wyborczego) w okręgu wyborczym nr (numer okręgu) w wyborach do Rady (nazwa rady) zarządzonych na dzień 7 kwietnia 2024 r. a następnie — **czytelnie wpisane nazwiska, imiona, adresy zamieszkania, numery PESEL, daty udzielenia poparcia oraz własnoręczne podpisy wyborców udzielających poparcia liście** (art. 427 § 3). Adres zamieszkania obejmuje: nazwę miejscowości (miasta, wsi, osady) oraz nazwę ulicy i numer domu oraz numer lokalu (mieszkania). Podawanie kodu pocztowego nie jest wymagane. W miejscowościach, w których nie ma ulic, konieczne jest wskazanie numeru domu (posesji). Podanie numeru lokalu dotyczy tylko budynków wielomieszkaniowych. **Brak danych lub niepełne określenie adresu zamieszkania spowoduje uznanie poparcia za złożone wadliwie.** Uznaje się za prawidłowo udzielone poparcie, gdy zamiast wskazania pełnego brzmienia nazwy miejscowości w rubryce „Adres zamieszkania” popierający posłuży się powszechnie używanym i jednoznacznie rozumianym skrótem tej nazwy, jeżeli inne dane dotyczące adresu zamieszkania (nazwa ulicy, nr domu, nr lokalu) zostały podane zgodnie z wymaganiami.*

Ponadto Państwowa Komisja Wyborcza zaznacza, że wyborca nie jest zobowiązany do samodzielnego uzupełnienia na wykazie podpisów poparcia danych takich nazwisko i imię, **adres zamieszkania**, numer PESEL oraz data udzielenia poparcia, jednakże musi złożyć własnoręczny podpis. Natomiast, wbrew twierdzeniom Skarżącego, **niedopuszczalne jest dokonywania jakichkolwiek zmian** na wykazie podpisów poparcia, w tym dopisywanie miejscowości przy adresie zamieszkania, przez inną osobę niż osobę udzielającą poparcia, już po złożeniu własnoręcznego podpisu przez wyborcę.

Państwowa Komisja Wyborcza zauważa, że wprowadzie Miejska Komisja Wyborcza w Bieruniu naruszyła pkt II. 9 uchwały nr 58/2024 z dnia 12 lutego 2024 r. w sprawie wytycznych dla terytorialnych komisji wyborczych dotyczących wykonywania zadań do dnia głosowania w wyborach organów jednostek samorządu terytorialnego zarządzonych na dzień 7 kwietnia 2024 r. tj. rozpatrzyła zgłoszenia list kandydatów później niż w ciągu 3 dni, jednakże nie miało to wpływu na poprawność udzielonych podpisów poparcia.

Państwowa Komisja Wyborcza rozpatrując skargę ponownie sprawdziła podpisy poparcia dołączone przez Komitet do zgłoszenia list kandydatów w wyborach do Rady Miejskiej w Bieruniu w okręgach wyborczych nr 6 i 13. Sprawdzenia dokonano w oparciu o Centralny Rejestr Wyborców, który zgodnie z art. 18 § 3 pkt 4 Kodeksu wyborczego służy m.in. do sprawdzania posiadania prawa wybierania w związku z weryfikacją podpisów złożonych właściwemu organowi. Czynności sprawdzające potwierdziły ustalenia Miejskiej Komisji Wyborczej i Komisarza Wyborczego, że zgłoszenia list kandydatów w wyborach do Rady Miejskiej w Bieruniu w okręgach wyborczych nr 6 i 13, nie uzyskały wymaganej liczby podpisów poparcia.

Państwowa Komisja Wyborcza nie ma zatem podstaw do kwestionowania ustaleń Komisarza Wyborczego w Katowicach I.

W związku z tym, zarzuty w tym zakresie są również bezzasadne.

Dlatego też Państwowa Komisja Wyborcza postanowiła jak w sentencji uchwały.

Na postanowienie Państwowej Komisji Wyborczej nie służy środek prawny.

Przewodniczący
Państwowej Komisji Wyborczej

Sylwester Marciniak
(dokument podpisany elektronicznie)